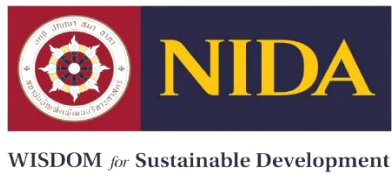

วารสารกฎหมายนิติพัฒน์ นิด้า
ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2569
คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

NITIPAT NIDA Law Journal
Volume 15 No. 1 January - June 2026
Graduate School of Law
National Institute of Development Administration

วารสารกฎหมายนิติพัฒน์ นิต้า
ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2569

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญธิกา ณ พิบูลย์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รองบรรณาธิการ

ประภัตรา ปักกัตตั้ง

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ธนิตกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.พินัย ณ นคร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.สรวิศ ปิตียาศักดิ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรียา แก้วละเอียด

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.วรารณ วนาพิทักษ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสถียรภาพ นาหลวง

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัทเทพ เจริญประสิทธิ์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีทัต ขวัญจินดา

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อาจารย์ ดร.ณานันท์ สันตะพันธุ์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผู้อำนวยการโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัทเทพ เจริญประสิทธิ์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

กองจัดการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ กุลสุจริต

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติพร อำไพ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผู้ประสานงานวารสาร

เชมจิรา คณนาธรรม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

NITIPAT NIDA Law Journal (Peer-reviewed Journal)

Volume 15 No. 1 January - June 2026

วัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงานของวารสาร

วารสารกฎหมายนิติพัฒน์ นิต้า (NITIPAT NIDA Law Journal) จัดทำโดยคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นวารสารที่ตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1: มกราคม - มิถุนายน และฉบับที่ 2: กรกฎาคม - ธันวาคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนนักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ และนักวิชาการทั่วไปในการนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิชาการทางด้านนิติศาสตร์ รวมถึงศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายกับการพัฒนา สังคมวิทยากฎหมาย นิติเศรษฐศาสตร์ และนิติปรัชญา เป็นต้น

ประเภทของของผลงานวิชาการที่จะได้รับการตีพิมพ์ คือ บทความวิชาการ บทความวิจัย ปกิณกะกฎหมาย และแนะนำหนังสือ โดยบทความวิชาการและบทความวิจัย จะได้รับการประเมินจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 3 ท่านที่ตรงตามสาขาวิชา โดยเป็นการประเมินแบบลับในลักษณะ double-blinded ซึ่งบทความต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน การเผยแพร่วารสารกฎหมายนิติพัฒน์ นิต้า เผยแพร่ในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ที่เว็บไซต์ของ Thai Journal Online (ThaiJo) และเว็บไซต์ของคณะนิติศาสตร์ ทาง <https://law.nida.ac.th/en/nitipat-nida-law-journal/>

เจ้าของ:	คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
สถานที่ติดต่อ:	อาคารบุญชนะ อตถาการ ชั้น 5 เลขที่ 148 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทรศัพท์:	0 2727 3662 โทรสาร: 0 2374 4731
E-mail:	nitipat_lawjournal@nida.ac.th

บทความหรือข้อความความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในวารสารกฎหมายนิติพัฒน์ นิต้า เป็นวรรณกรรมและความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่ละท่านโดยเฉพาะ คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยหรือร่วมรับผิดชอบใด ๆ

บทบรรณาธิการ

วารสารกฎหมายนิติพัฒน์ นิต้า ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคมถึงมิถุนายน ปี 2569 ได้รวบรวมบทความวิจัยและบทความวิชาการทางกฎหมายในหลากหลายสาขาจำนวน 5 บทความ ดังต่อไปนี้

บทความแรก ชื่อว่า “อิทธิพลของบริบททางสังคมและกฎหมายต่อการสร้างครอบครัวในสังคมไทย: ศึกษาเปรียบเทียบครอบครัวของคนไทยพุทธและคนไทยมุสลิม” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคพล เส้นขาว และ ดร.ฉัตรชัย เอมราช อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง บทความนี้เป็นบทความวิจัย ผู้เขียนมุ่งศึกษารูปแบบการสร้างครอบครัวของคนไทยพุทธและคนไทยมุสลิมภายใต้บริบททางสังคม ศาสนา และกฎหมายของประเทศไทย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษาครอบครัวทั้งสองกลุ่ม ผู้เขียนวิเคราะห์ว่า ศาสนาและกฎหมายมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง การสมรส และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยครอบครัวไทยพุทธมีลักษณะยึดหยุ่นและเน้นหลักจริยธรรมในการครองคู่ ขณะที่ครอบครัวไทยมุสลิมได้รับอิทธิพลจากหลักศาสนาอิสลามและกฎหมายอิสลามที่กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการสมรสไว้อย่างชัดเจน บทความนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายของรูปแบบครอบครัวในสังคมไทย และเสนอให้สังคม ภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจความแตกต่างดังกล่าว เพื่อส่งเสริมความเป็นธรรม การอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม และการพัฒนาการศึกษาหรือการวิจัยด้านกฎหมายครอบครัวต่อไป

บทความที่สอง ชื่อว่า “กระบวนการหาตัวผู้หมั้นประมาททางออนไลน์โดยนิรนามภายใต้กฎหมายไทย: ข้อเสนอในการแก้ไขกฎหมาย” โดยอาจารย์ ดร.ชีวิน มัลลิกะมาลย์ อาจารย์ประจำภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บทความนี้เป็นบทความวิจัย ผู้เขียนนำเสนอประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในชื่อเสียงของผู้เสียหายจากการถูกหมั้นประมาททางออนไลน์โดยนิรนาม ซึ่งผู้เสียหายไม่สามารถทราบตัวบุคคลผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย ผู้เขียนวิเคราะห์ว่า แม้กฎหมายไทยจะมีกระบวนการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกข้อมูลจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในการระบุตัวผู้กระทำความผิดได้ แต่กระบวนการดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ เช่น ความไม่ชัดเจนของอำนาจในการขอข้อมูล ความร่วมมือของผู้ให้บริการ ผู้เขียนจึงเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายสามารถร้องขอต่อศาลได้โดยตรง เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเปิดเผยข้อมูลของผู้หมั้นประมาทโดยนิรนาม ทั้งนี้ ศาลควรทำหน้าที่ชี้แจงน้ำหนักระหว่างสิทธิในชื่อเสียงของผู้เสียหายกับเสรีภาพในการสื่อสารและสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้กระบวนการหาตัวผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในสังคมดิจิทัล

บทความที่สาม ชื่อว่า “กฎหมายอย่างอ่อน: ในบริบทเครื่องมือการจัดการความมั่นคงและอำนาจอธิปไตยระหว่างรัฐ” โดยอาจารย์ถิรวัฒน์ ประทุมทอง อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ บทความนี้เป็นบทความวิชาการ ผู้เขียนนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายอย่างอ่อน หรือ Soft Law ในฐานะเป็นเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศที่มีลักษณะยืดหยุ่นและไม่มีผลผูกพันอย่างเคร่งครัดเช่นเดียวกับกฎหมายที่มีสภาพบังคับอย่างสมบูรณ์ หรือ Hard Law ผู้เขียนวิเคราะห์ว่า กฎหมายอย่างอ่อนมีบทบาทสำคัญในการจัดการประเด็นด้านความมั่นคงและอำนาจอธิปไตยระหว่างรัฐ โดยเฉพาะในบริบทที่รัฐต้องรักษาหลักการไม่แทรกแซงและการเคารพอำนาจอธิปไตยของรัฐอื่น ขณะเดียวกันก็ต้องเผชิญกับปัญหาระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อน เช่น สิ่งแวดล้อม การต่อต้านการก่อการร้าย และการแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรม บทความนี้จึงชี้ให้เห็นว่า กฎหมายอย่างอ่อนสามารถเป็นเครื่องมือในการสร้างแนวปฏิบัติ ความร่วมมือ และ

มาตรฐานระหว่างรัฐได้อย่างเหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะว่า รัฐควรพิจารณานำกฎหมายอย่างอ่อนมาใช้เป็นกลไกเสริมในการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพราะมีความยืดหยุ่น จัดทำได้ไม่ซับซ้อน และช่วยส่งเสริมความร่วมมือทางการทูตภายใต้การเคารพอำนาจอธิปไตยของรัฐ

บทความที่สี่ ชื่อว่า “Legal Frameworks for Green Hydrogen Subsidies: Comparative Lessons for Thailand’s Energy Transition” โดยอาจารย์ ดร.จิรัตน์ แก้วขุ่ม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ แก้วขุ่ม อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา บทความนี้เป็นบทความวิจัย ผู้เขียนนำเสนอประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการออกแบบกฎหมายในการสนับสนุนการใช้ไฮโดรเจนสีเขียวของประเทศไทย เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานและเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ผู้เขียนวิเคราะห์ว่า มาตรการส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่มุ่งเน้นสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนและภาษี ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาต้นทุนของไฮโดรเจนสีเขียว เนื่องจากปัญหาหลักเกิดจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ไม่ใช่เพียงค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มต้น ผู้เขียนจึงศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการอุดหนุนของสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และญี่ปุ่น เพื่อนำมาพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยเสนอให้ไทยจัดทำกรอบกฎหมายและการเงินเฉพาะสำหรับไฮโดรเจนสีเขียว ประกอบด้วยการใช้สัญญาซื้อขายส่วนต่างแบบสองทาง กลไกพันธบัตร GX Bond ที่เชื่อมโยงกับภาษีคาร์บอนในอนาคต และการประมวลแบบหลายหลักเกณฑ์ เพื่อคัดเลือกโครงการที่มีความพร้อม ทั้งนี้ บทความชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยควรปรับบทบาทของรัฐจากการเป็นเพียงผู้ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ไปสู่การเป็นหุ้นส่วนเชิงรุกในการสร้างตลาดไฮโดรเจนสีเขียวที่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนและขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านพลังงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทความสุดท้าย ชื่อว่า “โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนากฎหมายสัญญาซื้อขายสินค้าทางรางระหว่างประเทศของประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการขนส่งทางราง” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติพร อำไพ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บทความนี้เป็นบทความวิจัย ผู้เขียนนำเสนอประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายสัญญาซื้อขายสินค้าทางรางระหว่างประเทศของประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศและรองรับการเชื่อมโยงระบบขนส่งทางรางในภูมิภาคอาเซียน ผู้เขียนวิเคราะห์ว่า ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเฉพาะด้านการขนส่งสินค้าทางรางระหว่างประเทศ ขณะที่อาเซียนยังไม่มีกรอบกฎหมายร่วมที่มีผลผูกพันโดยตรง ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดด้านความรับผิดชอบของผู้รับขนส่ง เอกสารการขนส่ง การระงับข้อพิพาท และการจำกัดความรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอให้ประเทศไทยพัฒนากฎหมายสัญญาซื้อขายสินค้าทางรางเป็นการเฉพาะ ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอาเซียนในการจัดทำข้อตกลงระดับภูมิภาค และพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การความร่วมมือระหว่างทางรถไฟเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเชื่อมต่อบริษัทขนส่งสินค้าทางรางระหว่างประเทศในอนาคต

กองบรรณาธิการกฎหมายนิติพัฒน์ นิต้า ยังคงมุ่งมั่นในการดำเนินภารกิจสำคัญของคณะนิติศาสตร์ในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับใช้องค์ความรู้ด้านกฎหมายเพื่อพัฒนาสังคม รวมทั้งพัฒนาคุณภาพงานวารสารกฎหมายไทย กองบรรณาธิการวารสารขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการทำงานของวารสารและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะติดตามและให้การสนับสนุนวารสารในฉบับต่อไป

บรรณาธิการวารสาร

สารบัญ

วารสารกฎหมายนิติพัฒน์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2569

บทความ	หน้า
● อิทธิพลของบริบททางสังคมและกฎหมายต่อการสร้างครอบครัวในสังคมไทย : ศึกษาเปรียบเทียบครอบครัวของคนไทยพุทธและคนไทยมุสลิม <i>Influences of Social and Legal Context on Family Formation in Thai Society: A Comparative Study on Thai-Buddhist and Thai-Muslim Family</i> <i>ภาคพล เส้นขาว, ฉัตรชัย เอ็มราช</i>	1
● กระบวนการหาตัวผู้หมิ่นประมาททางออนไลน์โดยนิรนามภายใต้กฎหมายไทย: ข้อเสนอในการแก้ไขกฎหมาย <i>The Procedure for Identifying Anonymous Online Defamers under Thai Law : A Proposal for Legal Amendment</i> <i>ชีวิน มัลลิกะมาสย์</i>	23
● กฎหมายอย่างอ่อน: ในบริบทเครื่องมือการจัดการความมั่นคงและอำนาจอธิปไตยระหว่างรัฐ <i>Soft Law: In the Context of Interstate Security and Sovereignty Management Instruments</i> <i>ธีรวัฒน์ ประทุมทอง</i>	48
● Legal Frameworks for Green Hydrogen Subsidies: Comparative Lessons for Thailand's Energy Transition <i>กรอบกฎหมายสำหรับการอุดหนุนไฮโดรเจนสีเขียว: บทเรียนเชิงเปรียบเทียบเพื่อการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศไทย</i> <i>Chirat Keawchaum, Supanee Keawchaum</i>	59
● โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนากฎหมายสัญญารับขนส่งสินค้าทางรางระหว่างประเทศของประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการขนส่งทางราง <i>Opportunities and Limitations in Developing Thailand's International Rail Freight Transport Law to Align with International Railway Law</i> <i>เกียรติพร อำไพ</i>	81
คำแนะนำในการส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารกฎหมายนิติพัฒน์ ปีที่ 15	112
ประกาศจริยธรรมวารสารกฎหมายนิติพัฒน์ ปีที่ 15	117